

**PROGRAM STUDIÓW WYŻSZYCH
ROZPOCZYNAJĄCYCH SIĘ W ROKU AKADEMICKIM
2022/2023**

data zatwierdzenia przez Radę Instytutu
10.01.2023 r.

.....

pieczęć i podpis dyrektora

Studia wyższe na kierunku	Geografia
Dziedzina/y	Nauk społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych
Dyscyplina wiodąca (% udział)	Nauki o Ziemi i środowisku (51%)
Pozostałe dyscypliny (% udział)	Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (49%)
Poziom	I stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma prowadzenia	Stacjonarne
Specjalności	A) Nauczycielska: Geografia z przyrodą B) Nienauczycielskie: Geografia fizyczna, Geografia regionalna Ameryki Łacińskiej, Geoinformacja, Geomonitoring, Geoturystyka, Przedsiębiorczość i gospodarka przestrzenna, Zarządzanie środowiskiem geograficznym.
Punkty ECTS	180 (188 specjalność nauczycielska „Geografia z przyrodą”)
Czas realizacji (liczba semestrów)	6 semestrów
Uzyskiwany tytuł zawodowy	Licencjat
Warunki przyjęcia na studia	Kandydaci z „nową maturą” Średnia wyników egzaminu maturalnego ze wszystkich zdawanych przedmiotów (poziom podstawowy lub rozszerzony – część pisemna). Kandydatom zdającym maturę z geografii na poziomie rozszerzonym wynik zostanie przemnożony przez współczynnik 2, z geografii na poziomie podstawowym przez współczynnik 1,5, a zdającym maturę z innych przedmiotów na poziomie rozszerzonym przez współczynnik 1,5.

	Kandydaci ze „starą maturą” Średnia ocen z wszystkich przedmiotów zdawanych na egzaminie dojrzałości (część ustna i pisemna). Kryterium dodatkowe Kandydaci „starej” i „nowej” matury, którzy uczęszczali w szkole ponadgimnazjalnej (średniej) na zajęcia edukacyjne z turystyki lub dodatkowe zajęcia z zakresu geografii lub przedsiębiorczości (wg zapisu na świadectwie ukończenia szkoły) otrzymują dodatkowo 10 pkt do rankingu; uczestnicy etapu okręgowego olimpiady geograficznej otrzymują dodatkowo 10 pkt do rankingu (punkty mogą się sumować); laureaci i finaliści międzynarodowych i ogólnopolskich olimpiad i konkursów przyjmowani są poza kolejnością, zgodnie z wykazem wynikającym z uchwały Senatu UP (szczegóły: https://bip.up.krakow.pl/uchwala-nr-3-22-04-2020/) Kandydaci, którzy kończyli szkołę średnią poza Polską i nie mają na świadectwie dojrzałości pozytywnego wyniku egzaminu maturalnego z języka polskiego przystępują do egzaminu z podstaw języka polskiego. Do dalszych etapów rekrutacji są dopuszczane osoby, które mają pozytywny wynik tego egzaminu. Egzamin w formie pisemnej lub ustnej, także za pomocą elektronicznych środków komunikacji (do wyboru przez kandydata).
--	--

Efekty uczenia się

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się zgodnych z Polską Ramą Kwalifikacji	
		Symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia ¹	Symbol charakterystyk II stopnia ²
WIEDZA			
K_WG01	Rozumie specyfikę geografii, jej genezę strukturę wewnętrzną, przedmiot badań i miejsce w systemie nauk.	P6U_W	P6S_WG
K_WG02	Wymienia i rozumie kluczowe pojęcia geografii i koncepcje dotyczące różnicowania terytorialnego i rozmieszczenia zjawisk na Ziemi oraz zna terminologię geograficzną, także w języku angielskim.	P6U_W	P6S_WG
K_WG03	Zna różnicowanie budowy geologicznej, rzeźby terenu i pokrywy glebowej, potrafi je wytłumaczyć w oparciu o znajomość procesów naturalnych i antropogenicznych.	P6U_W	P6S_WG
K_WG04	Charakteryzuje procesy zachodzące w hydrosferze i atmosferze oraz potrafi wyjaśnić ich różnicowanie przestrzenne i uwarunkowania.	P6U_W	P6S_WG
K_WG05	Ma zaawansowaną wiedzę na temat zależności pomiędzy geokomponentami w różnych skalach czasowych i przestrzennych.	P6U_W	P6S_WG
K_WG06	Zna rozmieszczenie, różnicowanie (w różnej skali czasowej oraz przestrzennej) struktur ludnościowych, przemysłowych, usługowych, elementów systemu komunikacji, sieci osadniczej.	P6U_W	P6S_WG

¹ Zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016, poz.64)

² Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218).

	sposobów użytkowania ziemi przez człowieka. Potrafi wyjaśnić przyczyny i skutki różnicowania każdej ze struktur/każdego z systemów.		
K_WG07	Zna różnicowanie świata pod względem politycznym oraz pod względem poziomu rozwoju gospodarczego i potrafi je wytłumaczyć w oparciu o znajomość warunków przyrodniczych, a także wiedzę ekonomiczną, historyczną, socjologiczną i demograficzną.	P6U_W	P6S_WG
K_WG08	Zna przyrodnicze, demograficzne, społeczno-kulturowe, polityczne i technologiczne przyczyny różnicowania tempa rozwoju gospodarczego świata i regionów oraz wpływ procesów globalizacji i integracji gospodarczej na rozwój lokalny i regionalny.	P6U_W	P6S_WG
K_WG09	Charakteryzuje główne etapy rozwoju gospodarczego świata, objaśnia wpływ wydarzeń historycznych na aktualne różnicowanie świata pod względem społeczno-kulturowym i gospodarczym.	P6U_W	P6S_WG
K_WG10	Rozumie astronomiczne podstawy geografii w zakresie pozwalającym na rozpoznanie wpływu zjawisk astronomicznych na funkcjonowanie geosfery, biosfery i działalność gospodarczą.	P6U_W	P6S_WG
K_WG11	Zna podstawy ekonomii i socjologii, rozumie wpływ procesów i prawidłowości ekonomicznych oraz społeczno-politycznych na różnicowanie poziomu rozwoju i warunków życia ludności, a także na charakter i efektywność działalności gospodarczej.	P6U_W	P6S_WG
K_WG12	Zna i rozumie podstawy teoretyczne technik pozyskiwania i opracowania danych geograficznych.	P6U_W	P6S_WG
K_WK01	Rozumie istotność badań naukowych z punktu widzenia rozwoju regionalnego i lokalnego oraz rolę kapitału ludzkiego w rozwoju gospodarczym w warunkach budowy gospodarki opartej na wiedzy.	P6U_W	P6S_WK
K_WK02	Rozumie i klasyfikuje przejawy degradacji przyrody, wskazuje prawne, ekonomiczne i techniczne instrumenty jej ochrony. Dostrzega skuteczność ich działania, argumentuje konieczność uwzględnienia zasad ochrony przyrody w działalności gospodarczej.	P6U_W	P6S_WK
K_WK03	Rozumie, że ocena przemian społeczno-gospodarczych zachodzących zarówno w skali mikro jak i makro wymaga gruntownego poznania uwarunkowań przyrodniczych, gospodarczo-politycznych, społeczno-kulturowych i obiektywizmu w jej formułowaniu.	P6U_W	P6S_WK
K_WK04	Ma wiedzę dotyczącą funkcjonowania, zasad tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, w tym prowadzenia działalności gospodarczej.	P6U_W	P6S_WK
K_WK05	Zna zasady obsługi podstawowego sprzętu i urządzeń służących do pozyskiwania, przetwarzania informacji o środowisku geograficznym. Zna zasady bezpieczeństwa i higieny kształcenia.	P6U_W	P6S_WK
K_WK06	Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego w stopniu pozwalającym na poprawne korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.	P6U_W	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
K_UW01	Wykorzystuje techniki geoinformatyczne, narzędzia i metody analizy statystycznej i przestrzennej, służące do określania relacji między różnorodnymi zmiennymi. Wykazuje się samodzielnością w doborze odpowiednich technik.	P6U_U	P6S_UW
K_UW02	Potrafi konstruować, redagować i interpretować mapy i inne formy wizualizacji danych geograficznych.	P6U_U	P6S_UW
K_UW03	Wykonuje pomiary i obserwacje z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej, interpretuje pozyskane dane oraz przedstawia ich wyniki dobierając odpowiednią formę prezentacji.	P6U_U	P6S_UW
K_UW04	Potrafi odnaleźć informacje z literatury geograficznej, także	P6U_U	P6S_UW

	w języku angielskim.		
K_UW05	Stosuje metody, techniki i narzędzia badawcze do analizowania problemów dotyczących zmian w warunkach przyrodniczych i społeczno-gospodarczych w skali lokalnej, regionalnej i globalnej.	P6U_U	P6S_UW
K_UW06	Potrafi wytłumaczyć przyczyny zmian udziału poszczególnych czynników lokalizacji działalności gospodarczej, zmian w użytkowaniu ziemi, w sieci komunikacyjnej (w różnych skalach przestrzennych).	P6U_U	P6S_UW
K_UW07	Potrafi wyjaśnić i interpretować przebieg procesów demograficznych, osadniczych, gospodarczych, zachodzących pod wpływem zmieniających się uwarunkowań ekonomicznych, społecznych i politycznych.	P6U_U	P6S_UW
K_UW08	Wyjaśnia wpływ przemian demograficznych, struktur przemysłowych, komunikacyjnych, zmian w użytkowaniu ziemi na rozwój społeczno-gospodarczy w różnych skalach przestrzennych.	P6U_U	P6S_UW
K_UW09	Potrafi opisać wybrany region lub miejscowość, objaśniając przyczyny zróżnicowania warunków przyrodniczych, zjawisk społeczno-kulturowych i ekonomicznych w języku polskim oraz przygotować jego krótką charakterystykę w języku obcym.	P6U_U	P6S_UW
K_UK01	Posługuje się terminologią geograficzną w języku polskim i pojęciami w języku angielskim na poziomie B2.	P6U_U	P6S_UK
K_UK02	Potrafi popularyzować wiedzę geograficzną i osiągnięcia geografii uczestnicząc w debacie, tak na spotkaniach kameralnych i w terenie (zachowując zasady bezpieczeństwa i higieny kształcenia).	P6U_U	P6S_UK
K_UO01	Wybiera samodzielnie metody pozyskiwania, analizy i prezentacji danych geograficznych.	P6U_U	P6S_UO
K_UO02	Umie zaplanować i przeprowadzić samodzielnie lub w pracując w zespole proste badania z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej.	P6U_U	P6S_UO
K_UO03	Umie przedstawić wybrany problem geograficzny w formie opracowania naukowego w języku polskim, z poprawną dokumentacją (w tym pracę dyplomową).	P6U_U	P6S_UO
K_UU01	Ma świadomość konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych oraz samodzielnego aktualizowania i poszerzania wiedzy geograficznej.	P6U_U	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_KK01	Wykazuje krytycyzm i ostrożność w przyjmowaniu informacji pochodzących z masowych mediów.	P6U_K	P6S_KK
K_KK02	Docenia wartość geograficznych badań naukowych. Wykazuje gotowość do upowszechniania naukowych dokonań.	P6U_K	P6S_KK
K_KK03	Docenia walory pracy w zespole i krytycznie ocenia własną rolę w grupie, a dzięki kompetencjom w zakresie komunikacji społecznej, umie radzić sobie w sytuacjach problemowych.	P6U_K	P6S_KK
K_KO01	Wykazuje gotowość do działań indywidualnych i społecznych na rzecz zachowania równowagi ekologicznej i ochrony zasobów Ziemi oraz racjonalnego gospodarowania nimi.	P6U_K	P6S_KO
K_KO02	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	P6U_K	P6S_KO
K_KR01	Docenia rolę geografów - specjalistów wykonujących zawody ściśle powiązane z ukończonym kierunkiem studiów – w racjonalnym zarządzaniu środowiskiem geograficznym. Postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej i wymaga tego od innych. Wykazuje postawę dbałości o dorobek i tradycje wykonywanego zawodu.	P6U_K	P6S_KR

Symbole charakterystyk kierunkowych

Wiedza: absolwent zna i rozumie

K_WG – Zakres i głębia / kompletność perspektywy poznawczej i zależności

K_WK – Kontekst / uwarunkowania, skutki

Umiejętności: absolwent potrafi

K_UW – Wykorzystanie wiedzy / rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

K_UK – Komunikowanie się / odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

K_UO – Organizacja pracy / planowanie i praca zespołowa

K_UU – Uczenie się / planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do

K_KK – Oceny / krytyczne podejście

K_KO – Odpowiedzialność / wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

K_KR – Rola zawodowa / niezależność i rozwój etosu

Sylwetka absolwenta	Po ukończeniu studiów oraz napisaniu pracy dyplomowej absolwent rozumie relacje zachodzące między poszczególnymi elementami przestrzeni geograficznej (przyrodniczej, społeczno-gospodarczej, kulturowej), zna i potrafi omówić główne procesy, które zachodzą w przyrodzie, społeczeństwie i gospodarce. Posiada zaawansowaną wiedzę i umiejętności z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej (w ujęciu ogólnym i regionalnym). Zna podstawy racjonalnego wykorzystania środowiska geograficznego co pozwala mu opracować opinię w tym względzie dla władz lokalnych (gmina, powiat) i regionalnych (województwo). Umie posługiwać się literaturą naukową, źródłami statystycznymi, ogólnymi i specjalistycznymi opracowaniami kartograficznymi, instrumentami pomiarowymi służącymi do pozyskiwania danych o środowisku geograficznym oraz programami GIS (Geographic Information System). Potrafi zaplanować i przeprowadzić w terenie badania komponentów środowiska przyrodniczego oraz analizy funkcjonowania systemów społeczno-gospodarczych różnej skali układów przestrzennych dla potrzeb kompleksowego gospodarowania i zarządzania przestrzenią. Potrafi pozyskiwać, gromadzić i analizować dane o środowisku geograficznym, a uzyskane wyniki potrafi przedstawić stosując odpowiednio dobrane metody prezentacji. Posiada poszerzoną wiedzę oraz umiejętności z zakresu wybranej podczas studiów specjalności. Absolwent studiów pierwszego stopnia jest osobą, która wykazuje postawę przedsiębiorczą, potrafi pracować indywidualnie oraz w zespole, zna zasady bezpieczeństwa i higieny kształcenia, posiada wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnych, potrafi racjonalnie planować swoją ścieżkę kariery zawodowej, jest świadom konieczności podnoszenia swoich kompetencji zawodowych i społecznych oraz ma świadomość postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej.
Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe	Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku geografia posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje, pozwalające na wykonywanie prac związanych z wykorzystaniem i przemianami środowiska geograficznego na poziomie lokalnym i regionalnym. Jest przygotowany do pracy w instytucjach zajmujących się kształtowaniem i ochroną środowiska przyrodniczego, gospodarką przestrzenną, warunkami życia ludności oraz organizacją działalności społeczno-gospodarczej. Jest przygotowany do pracy w instytucjach zajmujących się kompleksowym kształtowaniem i ochroną środowiska przyrodniczego, gospodarką przestrzenną, warunkami życia ludności oraz organizacją działalności społeczno-gospodarczej, a także systemami zarządzania środowiskiem. Absolwent specjalności nauczycielskiej posiada wiedzę oraz nabywa umiejętności określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Dzięki realizacji zajęć bloku kształcenia psychologiczno-pedagogiczno-dydaktycznego (na specjalności nauczycielskiej) jest w pełni przygotowany do pogłębiania wiedzy i poszerzania kompetencji pedagogiczno-dydaktycznych na studiach drugiego stopnia, których ukończenie pozwoli uzyskać pełne uprawnienia nauczycielskie dla drugiego i trzeciego etapu kształcenia (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa).

	Uzyskany tytuł licencjata daje możliwość podjęcia studiów drugiego stopnia (na kierunkach „geografia”, „gospodarka przestrzenna” oraz „turystyka i rekreacja”) i studiach podyplomowych.
Dostęp do dalszych studiów	Uzyskany tytuł licencjata daje możliwość podjęcia studiów II stopnia i studiów podyplomowych.

Jednostka badawczo-dydaktyczna właściwa merytorycznie dla tych studiów	Instytut Geografii
--	--------------------

PLAN STUDIÓW W UKŁADZIE SEMESTRALNYM

Geografia

studia **stacjonarne** licencjackie I stopnia rozpoczynające się w roku akademickim 2022/2023

Semestr I

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Wstęp do geografii	30							30	ZO	3
Astronomiczne podstawy geografii	15		15					30	ZO	3
Matematyka			15					15	Z	1
Fizyka i chemia Ziemi	15			15				30	ZO	3
Kartografia i topografia	15			30				45	E	4
Ekonomia	30							30	ZO	3
Socjologiczne podstawy geografii	30	10						40	E	4
Ochrona własności intelektualnej							15	15	Z	1
Podstawy przedsiębiorczości	15							15	Z	1
Warsztaty geograficzne				15				15	Z	1
Geologia*	30			30				60	E	4
Geology*										
Narzędzia informatyczne w geografii				15				15	Z	2
	180	10	30	105			15	340	3/4/5	30

* kurs może być realizowany w języku polskim i/lub w języku angielskim

Pozostałe zajęcia

rodzaj zajęć	godz.	punkty ECTS
Szkolenie z zakresu <i>bezpieczeństwa i higieny kształcenia</i> (BHK)	4	0
Szkolenie biblioteczne	2	0
Projektowanie własnej ścieżki edukacji i kariery zawodowej	4	0
		0

Semestr II

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Geograficzne systemy informacyjne I				15				15	ZO	1
Geomorfologia*	30			30				60	E	5
Geomorphology*										
Gleboznawstwo i geografia gleb	15			15				30	ZO	3
Hydrologia i oceanografia	15			30				45	E	4
Meteorologia i klimatologia	15			30				45	E	4
Wstęp do geografii społeczno-ekonomicznej			15					15	Z	1
Warsztaty metodologiczne			15					15	Z	1
Regionalne ćwiczenia terenowe – Wyżyna Małopolska i Śląsko-Krakowska**				24				24	ZO	1
Ćwiczenia terenowe z geografii fizycznej ***				54				54	Z	4
Ćwiczenia terenowe z topografii****				12				12	Z	1
Ćwiczenia terenowe z geologii*****				24				24	ZO	1
Geology field classes*****										
	75		30	234				339	3/4/4	26

* kurs może być realizowany w języku polskim i/lub w języku angielskim

** 4 dni w tym: 1 dzień Wyżyna Śląska (1. semestr) oraz 3 dni Wyżyna Małopolska i Krakowsko-Częstochowska (2 semestr)

*** 3 dni meteorologia i klimatologia, 3 dni geomorfologia, 3 dni hydrologia, łącznie 9 dni

**** 2 dni topografia

***** 4 dni, kurs może być realizowany w j. polskim i/lub w j. angielskim

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Język obcy B2-C2 – 1			40					40	Z	3
Historia cywilizacji	15							15	Z	1
Krajoznawstwo										
	15		40					55	0/0/2	4

Semestr III

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ZO/Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Geograficzne systemy informacyjne II*				30				30	ZO	2
Geographic Information Systems*										
Geografia ekonomiczna I*	15		15					30	E	3
Economic geography I*										
Geografia ludności*	15		15					30	E	3
Human geography*										
Kształtowanie i ochrona środowiska	15			30				45	E	4
Environmental studies*										
Statystyka	15			30				45	ZO	3
Teledetekcja	15			15				30	Z	2
Pracownia geograficzna				15				15	Z	2
	75		30	120				225	3/2/2	19

* kurs może być realizowany w języku polskim i/lub w języku angielskim

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Język obcy B2-C2 - 2			40					40	Z	3
Moduł kultura fizyczna**		30						30	Z	0
	0	30	40	0	0	0	0	70	0/0/2	3

** wybór z oferty Ośrodka Wychowania Fizycznego

Moduł specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Geografia z przyrodą (studia nauczycielskie)	9
Geografia fizyczna	8
Geografia regionalna Ameryki Łacińskiej	8
Geoinformacja	8
Geomonitoring	8
Geoturystyka	8
Przedsiębiorczość i gospodarka przestrzenna	8
Zarządzanie środowiskiem geograficznym	8

Semestr IV**Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne**

nazwa kursu	W	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS
		zajęć w grupach					learn in en	raz		
		A	K	L	S	P				
Geografia ekonomiczna II*	15		15					30	E	3
Economic geography II*										
Geografia osadnictwa*	15		15					30	E	3
Settlement geography*										
Geologia gospodarcza	15			15				30	Z	2
Regionalne ćwiczenia terenowe – Karpaty**				30				30	ZO	3
Carpathian Mts – Field Classes in Regional Geography**										
Ćwiczenia terenowe z geografii społecznoekonomicznej***				48				48	Z	2
Socio-Economic Geography Field Trips***										
	45		30	93				168	2/1/2	13

* kurs może być realizowany w języku polskim i/lub w języku angielskim.

** 5 dni. Kurs może być realizowany w języku polskim i/lub w języku angielskim.

*** 8 dni. Kurs może być realizowany w języku polskim i/lub w języku angielskim.

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Język obcy B2-C2 - 3			30					30	E	4
Seminarium dyplomowe – 1					15			15	Z	2
Wykład monograficzny instytutowy w języku polskim 1*	15							15	Z	2
Moduł kultura fizyczna**		30						30	Z	0
	15	30	30		15			90	1/0/3	8

* student wybiera obowiązkowo 1 wykład w jęz. polskim (za 2 pkt. ECTS z puli zgłoszonych)

** wybór z oferty Ośrodka Wychowania Fizycznego

Moduły specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Geografia z przyrodą (studia nauczycielskie)	10
Geografia fizyczna	9
Geografia regionalna Ameryki Łacińskiej	9
Geoinformacja	9
Geomonitoring	9
Geoturystyka	9
Przedsiębiorczość i gospodarka przestrzenna	9
Zarządzanie środowiskiem geograficznym	9

Semestr V
Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ZO/Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Geografia regionalna Polski (ekonomiczna)	30		15					45	E	4
Geografia regionalna Polski (fizyczna)	15		30					45	E	4
Gospodarka przestrzenna	15							15	Z	1
Geografia regionalna świata*	30		30					60	E	4
World regional geography*										
Geografia fizyczna kontynentów	15		30					45	E	4
	105		105					210	4/0/1	17

* kurs może być realizowany w języku polskim i/lub w języku angielskim.

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Seminarium dyplomowe – 2					15			15	Z	3
Wykład monograficzny instytutowy w języku polskim 2*	15							15	Z	2
	15				15			30	0/0/2	5

* student wybiera obowiązkowo 1 wykład w jęz. polskim (za 2 pkt. ECTS z puli zgłoszonych)

Moduły specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Geografia z przyrodą (studia nauczycielskie)	9
Geografia fizyczna	8
Geografia regionalna Ameryki Łacińskiej	8
Geoinformacja	8
Geomonitoring	8

Geoturystyka	8
Przedsiębiorczość i gospodarka przestrzenna	8
Zarządzanie środowiskiem geograficznym	8

Semestr VI

Zajęcia dydaktyczne – obligatoryjne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Regionalne ćwiczenia terenowe – Pojezierza i Pobrzeża Bałtyku*				36				36	ZO	4
Geografia polityczna**	30							30	E	3
Political geography**										
Planowanie przestrzenne	15		15					30	ZO	2
Geografia pracy	15							15	ZO	2
	60		15	36				111	1/3/0	11

* 6 dni

** kurs może być realizowany w języku polskim i/lub w języku angielskim.

Kursy do wyboru

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Seminarium dyplomowe – 3					15			15	Z	4
					15			15	0/0/1	4

Moduły specjalności do wyboru

Nazwa modułu	punkty ECTS
Geografia z przyrodą (studia nauczycielskie)	10
Geografia fizyczna	5
Geografia regionalna Ameryki Łacińskiej	5
Geoinformacja	5

Geomonitoring	5
Geoturystyka	5
Przedsiębiorczość i gospodarka przestrzenna	5
Zarządzanie środowiskiem geograficznym	5

Egzamin dyplomowy

Student przygotowuje pracę dyplomową oraz zdaje egzamin dyplomowy. Przygotowane zagadnienia do egzaminów dyplomowych z zakresu studiów uchwalane są przez Radę Instytutu, a następnie publikowane na stronie internetowej Instytutu, nie później niż przed rozpoczęciem semestru, w którym odbywać się będą egzaminy dyplomowe danego rocznika na kierunku.

Tematyka	Punkty ECTS
Dyplomant na egzaminie powinien wykazać się ogólną wiedzą i umiejętnościami zdobytymi w zakresie studiów I stopnia z geografii, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki swej specjalności. Powinien wykazać się kompleksową znajomością stanu i dynamiki zjawisk będących przedmiotem specjalizacji w różnych skalach przestrzeni geograficznej od globalnej poprzez regionalną po lokalną.	10

PROGRAM SPECJALNOŚCI

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia
10.01.2023 r.

Nazwa specjalności: **Geografia z przyrodą**

Liczba punktów ECTS 38

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Absolwent jest merytorycznie przygotowany do nauczania przedmiotu geografia i przyroda w szkole podstawowej. W toku studiów absolwent posiadał kompetencje niezbędne do profesjonalnego organizowania i przeprowadzania procesu dydaktycznego w szkole podstawowej, umiejętności realizowania zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz efektywnego komunikowania się z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej.

Dzięki realizacji zajęć bloku kształcenia psychologiczno-pedagogiczno-dydaktycznego jest w pełni przygotowany do pogłębiania wiedzy i poszerzania kompetencji pedagogiczno-dydaktycznych na studiach drugiego stopnia, których ukończenie pozwoli uzyskać pełne uprawnienia nauczycielskie dla drugiego i trzeciego etapu kształcenia (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa).

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA	
W01	Omawia szczegółowo te aspekty środowiska geograficznego, które są ujęte w podstawie programowej przedmiotu przyroda.
W02	Operuje wiedzą z zakresu biologii, edukacji prozdrowotnej, niezbędną do realizacji treści przewidzianych w podstawie programowej przedmiotu przyroda.
W03	Charakteryzuje procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego stosowane w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w szkole podstawowej.
W04	Przedstawia zasady z zakresu dydaktyki przyrody i geografii dotyczące projektowania procesu kształcenia, tj.: konstrukcji celów, doboru środków, strukturyzacji treści kształcenia oraz zasady kontroli i oceny osiągnięć ucznia na II etapie edukacyjnym.
W05	Charakteryzuje metody, formy, techniki kształcenia przyrodniczego i geograficznego ze szczególnym uwzględnieniem zajęć praktycznych i warsztatów terenowych.
W06	Omawia zasady kontroli i oceny osiągnięć ucznia z zakresu przyrody i geografii.
W07	Omawia zasady planowania efektywnego rozwoju kariery zawodowej.
W08	Zna pojęcia z psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach

	regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.
W09	Rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.
W10	Zna teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.
W11	Rozumie jak przebiega proces uczenia się: zna modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami.
W12	Rozumie zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.
W13	Rozumie organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktycznej.
W14	Zna ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym.
W15	Zna zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami;
W16	Rozumie na czym polega wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.
W17	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy.
W18	Rozumie jakie są zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; zna organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego, a także zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.
W19	Rozumie jakie jest usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych.
W20	Zna zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem

	poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów; zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne.
W21	Rozumie konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela; sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.
W22	Rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej; metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów; praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.
UMIEJĘTNOŚCI	
U01	Objaśnia złożoność środowiska geograficznego z uwzględnieniem wszystkich jego komponentów oraz dokonuje waloryzacji elementów środowiska geograficznego i argumentuje swoją ocenę.
U02	Objaśnia funkcje narządów oraz układów budujących ciało człowieka i ich rolę w organizmie oraz działań na rzecz higieny ciała i otoczenia.
U03	Adekwatnie dobiera treści, tworzy i testuje materiały, środki i metody sprzyjające efektywnej realizacji celów kształcenia przyrodniczego oraz geograficznego.
U04	Wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne w projektowaniu i prowadzeniu zajęć (w tym zdalnych) z przyrody i geografii na II etapie edukacji.
U05	Projektuje i realizuje nowatorskie zajęcia z zakresu przyrody z zastosowaniem najnowszych metod, form kształcenia i środków dydaktycznych.
U06	Projektuje i realizuje różnego typu zajęcia terenowe dla uczniów szkoły podstawowej, uwzględniając założenia podstawy programowej i specyfikę obszaru ich realizacji.
U07	Przejmuje pełny zakres obowiązków nauczyciela przyrody i geografii, wykonuje je rzetelnie i na wysokim poziomie merytorycznym, metodycznym i wychowawczym.
U08	Racjonalnie gospodaruje czasem na lekcji przyrody i geografii; odpowiedzialnie i celowo organizuje pracę pozaszkolną ucznia i pracę w terenie, zwłaszcza z zakresu edukacji regionalnej i ekologicznej.
U09	Projektuje działania związane z efektywnym planowaniem efektywnego rozwoju kariery zawodowej w profesji nauczycielskiej.
U10	Stosuje zasady używania aparatu emisji głosu.
U11	Ocenia pracę ucznia w formie oceny kształtującej
U12	Umiejętnie komunikuje się przy użyciu różnych technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces
U13	Potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów; obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania; skutecznie i świadomie komunikować się; porozumieć się w sytuacji konfliktowej.
U14	Umie rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się oraz identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.
U15	Potrafi radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami oraz zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.
U16	Potrafi wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów, a także formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu

	nauczyciela i określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.
U17	Potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów oraz udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej (w instytucjach oświatowych).
U18	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze; dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów; wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów; wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas; wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
U19	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
U20	Potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej; dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów; wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę; zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym; dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej.
U21	Potrafi posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu oraz poprawnie posługiwać się językiem polskim.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, szacunkiem do każdego człowieka, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności zarówno za rozwój swoich uczniów jak i za własną ścieżkę kariery zawodowej.
K02	Dąży do budowania u uczniów emocjonalnej więzi z najbliższą okolicą, regionem; zachęca do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i potrafi rozpoznawać specyfikę środowiska lokalnego i podejmować współpracę na rzecz dobra uczniów i środowiska.
K03	Efektywnie realizuje cele edukacji przyrodniczej i geograficznej w toku działań praktycznych w szkole.
K04	Skutecznie się komunikuje i buduje relacje wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu kształcenia, włączając ich w działania sprzyjające efektywności nauczania, dialogowo rozwiązując konflikty i tworząc dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią.
K05	Traktuje technologie informacyjno-komunikacyjne jako naturalne elementy pracy dydaktycznej z uczniami na lekcji przyrody i geografii.
K06	Jest świadomy konieczności doskonalenia swoich kompetencji dydaktycznych i potrzeby zdobywania doświadczenia zawodowego.
K07	Twórczo poszukuje najlepszych rozwiązań dydaktycznych, sprzyjających postępom uczniów.
K08	Zachęca do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.
K09	Potrafi dokonać autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym i wykorzystać zdobytą wiedzę psychologiczną do analizy zdarzeń pedagogicznych.
K10	Potrafi okazywać empatię uczniom oraz zapewnić im wsparcie i pomoc; profesjonalnie rozwiązywać konflikty w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej; samodzielnie pogłębiać wiedzę pedagogiczną; współpracować z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
K11	Skutecznie współdziała z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.
K12	Twórczo poszukuje najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.
K13	Skutecznie koryguje swoje błędy językowe i doskonali aparat emisji głosu.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01			x					x			x		
W02			x					x			x		
W03					x			x			x		
W04													
W05			x	x									
W06			x		x			x					
W07								x					
W08			x					x			x		
W09			x					x			x		
W10			x					x			x		
W11			x					x			x		
W12								x			x		
W13			x		x			x			x		
W14			x					x					
W15			x					x			x		
W16			x					x			x		
W17					x								
W18								x			x		
W19								x			x		
W20			x		x						x		
W21			x		x			x					
W22			x		x			x					
U01			x		x			x					
U02								x			x		
U03			x		x			x					
U04			x		x								
U05			x		x								
U06				x				x					
U07			x										
U08			x										
U09								x					
U10			x		x								

U11													
U12			x										
U13			x										
U14			x										
U15			x		x								
U16			x		x			x					
U17			x		x								
U18			x					x					
U19			x		x			x					
U20			x		x			x					
U21			x		x								
K01			x		x			x					
K02			x										
K03			x		x			x					
K04			x		x								
K05			x		x								
K06								x					
K07			x										
K08			x					x					
K09								x					
K10			x										
K11			x					x					
K12			x		x			x					
K13			x					x					

.....
pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI

Geografia z przyrodą

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2022/2023

Semestr III

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Wybrane zagadnienia z botaniki i zoologii	15			15				30	ZO	2
Nauka o człowieku	15	30						45	E	2
Wprowadzenie do psychologii	15		15					30	Z	1
Wprowadzenie do pedagogiki	15		15					30	Z	1
Dydaktyka ogólna	15		30					45	E	2
Emisja głosu			15					15	Z	1
	75	30	75	15				195	2/1 /3	9

Semestr IV

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Podstawy psychologii rozwojowej dla nauczycieli	15		15					30	E	2
Podstawy psychologii klinicznej dla nauczycieli	15		15					30	Z	1
Edukacja prozdrowotna			15					15	Z	1
Pierwsza pomoc przedmedyczna			8					8	Z	1
Dydaktyka przyrody	15		35			10		60	E	4
	45		88			10		143	2/0 /3	9

Pozostałe zajęcia

rodzaj zajęć	godz.	tyg.	punkty ECTS
Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	30	3	1
			1

Semestr V

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Dydaktyka geografii w szkole podstawowej	15	45				15		75	E	4
Zdalne nauczanie w edukacji przyrodniczej i geograficznej		15						15	Z	1
	15	60				15		90	1/0 /1	5

Pozostałe zajęcia

rodzaj zajęć	godz.	tyg.	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z przyrody	60	4	4
			4

Semestr VI

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Edukacja ekologiczna i regionalna		30						30	Z	2
Nauczyciel geografii i przyrody na rynku pracy	15	15						30	ZO	2
Zajęcia terenowe w edukacji przyrodniczej i geograficznej				15				15	Z	1
	15	45		15				75	0/1 /2	5

Pozostałe zajęcia

rodzaj zajęć	godz.	tyg.	punkty ECTS
Praktyka zawodowa z geografii	80	6	5

Informacje uzupełniające:

1) rozkład „ćwiczeń praktycznych w szkole” na:

- zajęcia praktyczne (godziny zajęć z uczniami/wychowankami w szkole/placówce)
- zajęcia teoretyczne (analizy merytoryczno-dydaktyczne hospitowanych zajęć)

sem.	nazwa kursu	zajęcia	
		p	t
4	Dydaktyka przyrody	5	5
5	Dydaktyka geografii	7	8

2) praktyki zawodowe pedagogiczne **w całym cyklu**:

sem.	nazwa praktyki (rodzaj i zakres oraz miejsce realizacji)	tyg.	godziny zajęć z ucz./wych.		termin i system realizacji praktyki
			razem	prow.	
4	Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	3	30	–	nieciągła
5	Praktyka zawodowa z przyrody	4	60	10	nieciągła
6	Praktyka zawodowa z geografii w szkole podstawowej	6	80	15	nieciągła
		13	170	25	

PROGRAM SPECJALNOŚCI

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia
10.01.2023 r.

Nazwa specjalności **Geografia fizyczna**

Liczba punktów ECTS 30

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Specjalność geografia fizyczna jest ukierunkowana na problematykę fizyczno-geograficzną w zakresie relacji woda – rzeźba terenu w obrębie zlewni, szczególnie w obrębie koryta rzecznego.

Absolwent nabywa umiejętności w zakresie specjalistycznych metod badań w geografii fizycznej, procesów i form fluwialnych, analizy powiązań pomiędzy środowiskiem rzeki a jej otoczeniem. Dzięki temu, są przygotowani do pracy w instytucjach ukierunkowanych na zarządzanie środowiskiem geograficznym, szczególnie tych, zajmujących się utrzymaniem cieków wodnych oraz gospodarowaniem obrębie zlewni rzecznych.

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA	
W01	Ma poszerzoną wiedzę w zakresie metod badawczych stosowanych w geografii fizycznej, proponuje i wybiera metody stosowne do danego typu badań.
W02	Ma poszerzoną wiedzę o zdarzeniach geologiczno-morfologicznych w czwartorzędzie mechanizmach ich przebiegu.
W03	Zna i rozumie uwarunkowania rozwoju rzeźby Polski w jej ciągu ewolucyjnym.
W04	Omawia przyrodnicze uwarunkowania gospodarki wodnej w Polsce. Rozumie perspektywy zmian w gospodarce wodnej, spowodowane nadmiarem/niedoborem wody.
W05	Rozumie i objaśnia zależności pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska geograficznego ze szczególnym odniesieniem do zlewni, jako podstawowej jednostki hydrologicznej.
UMIEJĘTNOŚCI	
U01	Identyfikuje, opisuje typowe skały powstałe lub nagromadzone w czwartorzędzie i wyjaśnia ich genezę.
U02	Potrafi powiązać procesy kształtujące środowisko przyrodnicze z formami terenu oraz warunkami klimatycznymi i hydrologicznymi.
U03	Potrafi omówić zależności pomiędzy przemianami środowiska przyrodniczego a rzeźbą na obszarze Polski.

U04	Potrafi prognozować zmiany, jakie mogą wystąpić w lokalnym środowisku przyrodniczym pod wpływem określonych działań człowieka.
U05	Wykonuje inwentaryzację obiektów przyrody nieożywionej i ocenę hydromorfologicznego stanu zlewni.
U06	Planuje i wykonuje badania wybranych komponentów środowiska przyrodniczego.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	Jest odpowiedzialny za powierzony mu sprzęt, potrafi pracować w grupie, ma nawyk poszukiwania informacji odnośnie studiowanego zagadnienia, sumiennie wykonuje powierzone mu zadania.
K02	Rozumie potrzebę ochrony ekosystemów.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01					X	X		X			X		
W02								X					
W03											X		
W04						X	X	X	X		X	X	
W05				X	X	X		X			X	X	
U01					X	X							
U02								X	X				
U03												X	
U04						X	X	X	X	X	X	X	
U05					X	X							
U06					X	X	X						
K01					X	X		X	X		X		
K02										X			

.....
pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI

Geografia fizyczna

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2022/2023

Semestr III

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Podstawy geologii i paleogeografii czwartorzędu	30	15						45	E	3
Relacje – klimat – woda – rzeźba terenu	10	10						20	ZO	2
Antropogeniczne przemiany środowiska	30							30	E	3
	70	25						95	2/1/0	8

Semestr IV

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Metody badań w geografii fizycznej	30	30						60	ZO	5
Specjalizacyjna praktyka terenowa z geografii fizycznej				50				50	ZO	4
	30	30		50				110	0/2/0	9

Semestr V**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Gospodarka wodna	25	15						40	E	5
Inwentaryzacja przyrodnicza				30				30	ZO	3
	25	15		30				70	1/1/0	8

Semestr VI**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Historia rzeźby obszaru Polski	25							25	E	3
Współczesna transformacja wybranych typów rzeźby Polski		10						10	ZO	2
	25	10						35	1/1/0	5

PROGRAM SPECJALNOŚCI

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia
10.01.2023 r.

Nazwa specjalności **Geografia regionalna Ameryki Łacińskiej**

Liczba punktów ECTS 30

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Specjalność Geografia regionalna Ameryki Łacińskiej jest ukierunkowana na problematykę specyfiki historyczno-kulturowej, społeczno-ekonomicznej oraz odrębności cywilizacyjnej państw regionu Ameryki Łacińskiej.

Absolwent dysponuje poszerzoną wiedzą z zakresu geografii regionalnej Ameryki Łacińskiej. Nabywa umiejętności pozwalające na przygotowywanie opracowań demograficznych, społecznych i gospodarczych dotyczących państw tego regionu z wykorzystaniem dostępnych w Internecie baz danych. Nabywa również podstawowe kwalifikacje w zakresie znajomości języka hiszpańskiego pozwalające na wykorzystanie oryginalnych źródeł statystycznych. Dzięki temu, absolwent jest przygotowany do pracy w instytucjach ukierunkowanych na zarządzanie środowiskiem geograficznym w krajach tego regionu.

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA	
W01	Określa regionalne zróżnicowanie potencjału społeczno-demograficznego państw Ameryki Łacińskiej.
W02	Zna uwarunkowania zróżnicowania przyrodniczego Ameryki Łacińskiej.
W03	Zna podstawy języka hiszpańskiego pozwalające wykorzystać informacje statystyczne i geograficzne publikowane w tym języku.
W04	Zna główne etapy historii rozwoju społeczno-gospodarczego Ameryki Łacińskiej.
UMIEJĘTNOŚCI	
U01	Potrafi powiązać zróżnicowanie kulturowe Ameryki Łacińskiej ze środowiskiem przyrodniczym, warunkami społeczno-gospodarczymi i historią regionu.
U02	Potrafi wskazać przyczyny zróżnicowania tempa rozwoju gospodarczego regionów oraz wpływ procesów globalizacji i integracji gospodarczej na rozwój lokalny i regionalny.
U03	Posiada umiejętność przygotowywania typowych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych w języku polskim dotyczących zagadnień społeczno-ekonomicznych, turystycznych z obszaru Ameryki Łacińskiej przy wykorzystaniu literatury przedmiotu i źródeł statystycznych.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	Rozumie potrzebę tolerancji wobec przedstawicieli innych narodowości, grup etnicznych i religijnych.
K02	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Ameryki Łacińskiej.
K03	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności korzystając z literatury, źródeł statystycznych dostępnych w Internecie.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X					X	
W02						X	X	X	X	X		X	
W03					X						X	X	
W04								X				X	
U01												X	
U02												X	
U03						X	X		X	X			
K01						X	X	X	X	X			
K02						X	X	X	X	X			
K03						X	X	X	X	X			

.....
pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI

Geografia regionalna Ameryki Łacińskiej

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2022/2023

Semestr III

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO/ Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Język hiszpański 1			30					30	Z	3
Środowisko przyrodnicze Ameryki Łacińskiej	20							20	E	2
Historia Ameryki Łacińskiej	30							30	E	3
	50		30					80	2/0/1	8

Semestr IV

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO/ Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Antropologia	20							20	ZO	2
Język hiszpański 2			30					30	Z	3
Gospodarka Ameryki Łacińskiej	15		15					30	E	2
Społeczeństwa Ameryki Łacińskiej	10		15					25	E	2
	45		60					105	2/1/1	9

Semestr V

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO/ Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Nauka o cywilizacjach	20							20	ZO	3
Procesy urbanizacji Ameryki Łacińskiej	15							15	ZO	2
Język hiszpański 3			30					30	Z	3
	35		30					65	0/2/1	8

Semestr VI

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO/ Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Język hiszpański 4			30					30	E	3
Turystyka w Ameryce Łacińskiej	10		10					20	Z	2
	10		40					50	1/0/1	5

PROGRAM SPECJALNOŚCI

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia 10.01.2023 r.	
---	--

Nazwa specjalności	Geoinformacja
--------------------	----------------------

Liczba punktów ECTS	30
---------------------	----

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Absolwent zna możliwości i zakres zastosowań najważniejszych komercyjnych i bezpłatnych pakietów oprogramowania geograficznego służącego rozwiązywaniu problemów badawczych oraz zadań, w których mogą być stosowane metody geoinformacji. Posiada umiejętności pozwalające na uczestniczenie w opracowywaniu dokumentów analitycznych i planistycznych dotyczących rozwoju gospodarczego i analiz przestrzennego zagospodarowania. Dzięki temu jest przygotowany do pracy w instytucjach, które szeroko wykorzystują narzędzia i techniki geoinformacyjne w zarządzaniu środowiskiem geograficznym.

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA	
W01	Zna terminologię z zakresu kartografii i geoinformacji zarówno w języku polskim jak i angielskim.
W02	Zna możliwości i zakres zastosowań najważniejszych komercyjnych i bezpłatnych pakietów oprogramowania geograficznego z zakresu GIS, geostatystyki, geomatyki, geoinformacji.
W03	Rozumie zasady stosowania technik i metod badawczych z zakresu geoinformacji.
W04	Ma wiedzę dotyczącą planowania przestrzennego i administracji.
W05	Rozumie i objaśnia wzajemne współzależności między przyrodniczymi a społeczno-gospodarczymi i kulturowymi elementami przestrzeni geograficznej oraz potrafi wskazać sposoby analizy tych danych przy pomocy narzędzi geoinformacyjnych.
UMIEJĘTNOŚCI	
U01	Posługuje się terminologią z zakresu geoinformacji w języku polskim, a także w języku obcym.
U02	Opisuje i przedstawia przy pomocy narzędzi geoinformacyjnych środowisko przyrodnicze i przestrzeń społeczno-gospodarczą objaśniając przyczyny ich zróżnicowania.
U03	Potrafi analizować przyczyny, zmienność czasową i przestrzenną oraz przewidywać przebieg procesów i zjawisk wybranych procesów przyrodniczych, ekonomicznych i społecznych w układach przestrzennych różnej skali przy pomocy narzędzi geoinformacyjnych.
U04	Posiada umiejętności pozwalające na uczestniczenie w opracowywaniu dokumentów analitycznych i planistycznych dotyczących rozwoju gospodarczego i analiz przestrzennego zagospodarowania.
U05	Potrafi dokonać doboru odpowiednich narzędzi geoinformacyjnych w odniesieniu do analizowanego zagadnienia.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	Wykorzystuje wiedzę i umiejętności geograficzne w zakresie technik GIS w celu lepszego rozumienia współczesnego świata i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.
K02	Ma świadomość odpowiedzialnego wykorzystywania technik geoinformacyjnych
K03	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności korzystając z literatury, źródeł statystycznych dostępnych w Internecie
K04	Wykazuje stałą gotowość do działań indywidualnych i społecznych na rzecz racjonalnego gospodarowania zasobami Ziemi i tworzenia ładu przestrzennego.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X		X				X	
W02					X	X						X	
W03						X		X				X	
W04						X						X	
W05						X		X					
U01						X						X	
U02						X							
U03						X							
U04						X							
U05						X							
K01						X							
K02						X		X					
K03						X							
K04						X		X					

.....
pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI

Geoinformacja

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2022/2023

Semestr III

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning razem			
		A	K	L	S	P				
Wstęp do geoinformacji	8							8	ZO	2
Źródła i bazy danych				10				10	ZO	2
Matematyczne podstawy geoinformacji	8			7				15	ZO	3
Geomarketing	5							5	Z	1
	21			17				38	0/3 /1	8

Semestr IV

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Grafika komputerowa				7				7	ZO	2
Oprogramowanie GIS				20				20	ZO	4
GIS w planowaniu przestrzennym	5			10				15	ZO	3
	5			37				42	0/3 /0	9

Semestr V**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Teledetekcja środowiska	5			10				15	E	3
Geostatystyka	8			7				15	E	3
Kartografia numeryczna	5			10				15	ZO	2
	18			27				45	2/1 /0	8

Semestr VI**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO /Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Geoinformatyka w zarządzaniu i administracji	15							15	ZO	2
Podstawy modelowania w geoinformacji				15				15	ZO	3
	15			15				30	0/2 /0	5

PROGRAM SPECJALNOŚCI

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia
10.01.2023 r.

Nazwa specjalności **Geomonitoring**

Liczba punktów ECTS

30

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Specjalność jest ukierunkowana na poszerzenie specjalistycznej wiedzy o nowoczesnych technikach pomiarowych w zakresie zjawisk i procesów fizyczno-geograficznych zachodzących w litosferze, hydrosferze i atmosferze. Absolwenci nabywają umiejętności w zakresie: gromadzenia, inwentaryzacji, weryfikacji, przetwarzania danych z monitoringu oraz ich interpretacji. Nabyte wiedza i umiejętności przygotowują studentów do podjęcia pracy związanej z monitorowaniem środowiska i konsultingiem środowiskowym w stosownych służbach państwowych.

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA	
W01	Dysponuje poszerzoną wiedzą z zakresu procesów geologicznych, hydrologicznych, geomorfologicznych i klimatycznych zachodzących w warunkach naturalnych przemian środowiska oraz wywołanych działalnością człowieka i rozumie powiązania pomiędzy nimi.
W02	Ma poszerzoną wiedzę na temat najnowszych metod stosowanych w zakresie monitorowania zjawisk i procesów fizyczno-geograficznych.
W03	Potrafi wyjaśnić pochodzenie wód podziemnych, zdolność ich przewodzenia i gromadzenia, klasyfikacje oraz rozmieszczenie i własności głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce.
W04	Posiada wiedzę na temat czynników klimatotwórczych, wpływu obszarów zurbanizowanych na klimat, zna klasyczne i nowoczesne metody pozyskiwania danych klimatycznych oraz cele i organizację krajowych i światowych służb monitoringu klimatu.
W05	Ma poszerzoną wiedzę o procesach fluwialnych i denudacyjnych, ich uwarunkowaniach oraz skutkach ich działalności w warunkach naturalnych i w warunkach antropopresji. Rozumie powiązania tych procesów w środowisku.
W06	Wie na czym polega struktura Państwowego Monitoringu Środowiska i potrafi wyjaśnić zasadność działań podejmowanych w ramach Programów Państwowego Monitoringu Środowiska.
UMIEJĘTNOŚCI	
U01	Zna metodykę pomiarów nasilenia zjawisk geologicznych, hydrogeologicznych i hydrologicznych wykorzystuje wyniki pomiarów i analiz powstałych w oparciu o różne metody badań (w tym kartograficznych) i weryfikuje ich wyniki w kontekście zagospodarowania obszarów i geo- zagrożeń.
U02	Umie odnaleźć i wybierać niezbędne informacje dotyczące aspektów dotyczących zasobów, bilansu i gospodarowania wodami podziemnymi w Polsce, zna metody ich monitorowania, potrafi wyjaśnić zasady zaopatrzenia w wodę jednostki terytorialnej oraz wyjaśnić problemy gospodarki wodami podziemnymi w kopalniach.

U03	Potrafi sprawnie posługiwać się różnorodnymi źródłami danych klimatycznych, samodzielnie opracować analizę klimatologiczną, wykonać odpowiednie obliczenia statystyczne i posługiwać się programami do wizualizacji danych.
U04	Zna metodykę ilościowej i jakościowej oceny natężenia procesów rzeźbotwórczych, wykorzystuje wyniki pomiarów i dostępne informacje (w tym dane kartograficzne) do prognozowania skutków oddziaływania procesów fluwialnych i denudacyjnych w warunkach antropopresji.
U05	Potrafi ocenić stan (jakość) wybranych elementów środowiska przyrodniczego na podstawie badań monitoringowych oraz umie zaprojektować sieć monitoringu w oparciu o wymagane kryteria. Posiada umiejętności praktyczne do przeprowadzenia pomiarów natężenia dźwięku w wybranym obszarze, ustalenia odpowiedniej metodyki tych pomiarów i opracowania wyników zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	Jest świadomy złożoności funkcjonowania systemu przyrodniczego na Ziemi, wykazuje postawę odpowiedzialności za poszanowanie środowiska przyrodniczego.
K02	Rozumie potrzebę monitoringu środowiskowego.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01				X		X		X		X		X	
W02				X		X		X					
W03				X		X		X				X	
W04						X		X					
W05				X		X		X					
W06				X		X		X		X			
U01				X		X		X					
U02				X		X		X				X	
U03				X		X		X					
U04				X		X		X					
U05				X		X		X		X			
K01				X				X					
K02				X				X					

.....
pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI Geomonitoring

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2022/2023

Semestr III

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Monitoring klimatu	15			15		10		40	E	3
Specjalistyczne badania skał w monitorowaniu środowiska				15				15	Z	1
Monitoring w hydrologii	5			25				30	ZO	3
Wody podziemne i ich monitoring	7			8				15	Z	1
	27			63		10		100	1/1/2	8

Semestr IV

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Techniki pozyskiwania informacji o kształcie obiektu	10			40				50	ZO	4
Kartowanie geologiczne jako element monitorowania środowiska				20				20	ZO	2
Podstawy monitoringu środowiskowego	10			10				20	E	3
	20			70				90	1/2/0	9

Semestr V**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Analiza i interpretacja danych Państwowego Monitoringu Środowiska				30				30	Z	3
Geomorfologia stosowana	10			30				40	ZO	5
	10			60				70	0/1/1	8

Semestr VI**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ZO/Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Oprogramowanie GIS w modelowaniu hydrologicznym				20				20	ZO	2
Teledetekcja satelitarna	10			10				20	ZO	3
	10			30				40	0/2/0	5

PROGRAM SPECJALNOŚCI

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia
10.01.2023 r.

Nazwa specjalności **Geoturystyka**

Liczba punktów ECTS 30

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Absolwent zdobywa specjalistyczną wiedzę z zakresu nauk o Ziemi obejmującą informacje o obiektach przyrody nieożywionej w Polsce i na świecie, najciekawszych z punktu widzenia turystycznego. Posiada specjalistyczną wiedzę o procesach prowadzących do ich powstawania. Zna podstawy organizacji, marketingu i obsługi ruchu turystycznego. Nabyta wiedza i umiejętności przygotowują Absolwenta do pracy w biurach podróży (jako organizatorzy imprez turystycznych, piloci i rezydenci hoteli), w organach administracji państwowej (jako pracownicy zajmujący się promocją turystyki i ochroną przyrody, zwłaszcza nieożywionej), a także w szkołach (jako organizator imprez turystycznych).

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA	
W01	Zna obszar tematyczny geoturystyki.
W02	Zna rozmieszczenie atrakcji geoturystycznych w Polsce i w świecie.
W03	Zna różne rodzaje potrzeb klientów usług geoturystycznych.
W04	Ma wiadomości o ochronie przyrody nieożywionej, górnictwie, hydrotechnice i kamieniarstwie potrzebne dla prowadzenia działalności geoturystycznej.
UMIEJĘTNOŚCI	
U01	Trafnie rozpoznaje potrzeby klientów usług geoturystycznych.
U02	Dostosowuje ofertę geoturystyczną do potrzeb klienta.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	Potrafi przystępnie i interesująco przedstawić treści związane z przyrodą nieożywioną.
K02	Aktywnie poszukuje nowej wiedzy użytecznej dla poszerzania ofert geoturystycznej.
K03	Przekonująco przedstawia aspekty geoturystyczne dające się wprowadzić do innych działań turystycznych i rekreacyjnych.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01				X			X	X	X			X	
W02				X			X	X	X				
W03				X				X				X	
W04				X				X				X	
U01				X		X	X	X	X			X	
U02						X	X	X	X				
K01				X				X				X	
K02				X		X		X					
K03						X		X					

.....
pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI

Geoturystyka

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2022/2023

Semestr III

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Podstawy geoturystyki	15							15	ZO	2
Atrakcje geoturystyczne świata	30							30	E	4
Kamień w architekturze i sztuce	15	15						30	ZO	2
	60	15						75	1/2 /0	8

Semestr IV

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Informacja i promocja w geoturystyce	15	15						30	ZO	3
Ćwiczenia terenowe z geoturystyki				30				30	ZO	4
Kolekcjonerstwo minerałów, skał i skamieniałości	15							15	ZO	1
Speleologia i turystyka jaskiniowa	15							15	ZO	1
	45	15		30				90	0/4 /0	9

Semestr V**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Obsługa ruchu turystycznego	15	15						30	ZO	2
Atrakcje geoturystyczne Polski	15	30						45	E	4
Geochrona	15							15	E	2
	45	45						90	2/1 /0	8

Semestr VI**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO /Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Internet jako narzędzie w geoturystyce				30				30	ZO	3
Prawne i ekonomiczne podstawy geoturystyki	15							15	ZO	2
	15			30				45	0/2 /0	5

PROGRAM SPECJALNOŚCI

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia
10.01.2023 r.

Nazwa specjalności **Przedsiębiorczość i gospodarka przestrzenna**

Liczba punktów ECTS 30

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Specjalność przedsiębiorczość i gospodarka przestrzenna jest ukierunkowana na problematykę w zakresie uwarunkowań związanych ze współczesnymi procesami integracji i globalizacji w aspekcie przedsiębiorczości oraz zagospodarowania przestrzennego. Szczególną uwagę zwrócono na relację człowiek – terytorium oraz uwarunkowania związane ze współczesnymi wymogami administracyjno-legislacyjnymi.

Absolwent nabywa umiejętności w zakresie specjalistycznych metod badań z zakresu problematyki ekonomiczno-społecznej i gospodarki przestrzennej, procesów integracji europejskiej, powiązań pomiędzy otoczeniem a gospodarką i sferą społeczną. Absolwent jest przygotowany do pracy w instytucjach zajmujących się zarządzaniem środowiskiem geograficznym, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów ukierunkowanych na zarządzanie przestrzenią społeczno-ekonomiczną i planowaniem przestrzennym.

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA	
W01	Wymienia i rozumie kluczowe pojęcia z dziedziny przedsiębiorczości, zarządzania, gospodarki przestrzennej, finansów, podatków, bankowości, ubezpieczeń i prawa administracyjnego i gospodarczego oraz koncepcje dotyczące zarządzania i rozwoju gospodarczego oraz zna podstawową terminologię związaną z przedsiębiorczością i gospodarką przestrzenną, także w języku obcym.
W02	Zna uwarunkowania ekonomiczne i techniczne prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania układami przestrzennymi różnej skali oraz podstawy prawa administracyjnego, bankowego, gospodarczego i finansowego, rozumie ich znaczenie z punktu widzenia problemów gospodarki i zagospodarowania przestrzennego, w tym także dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej i planowania przestrzennego.
W03	Rozumie przyrodnicze, społeczno-kulturowe i technologiczne przyczyny zróżnicowania tempa rozwoju gospodarczego regionów oraz wpływ procesów integracji europejskiej na rozwój i kształtowanie się struktur różnej skali układów przestrzennych.
W04	Ma wiedzę dotyczącą funkcjonowania gospodarki w skali lokalnej i regionalnej, jednostek samorządu terytorialnego oraz zasad tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, w tym prowadzenia działań podejmowanych w związku z współczesnymi problemami na rynku pracy oraz prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania.
W05	Rozumie i objaśnia wzajemne współzależności między przyrodniczymi a społeczno-

	gospodarczymi i kulturowymi elementami przestrzeni geograficznej oraz potrafi omówić wpływ polityki gospodarczej i społecznej na elementy tej przestrzeni.
W06	Wymienia najważniejsze problemy współczesności w aspekcie przedsiębiorczości i gospodarowania przestrzenią oraz rozwiązywania konfliktów przestrzennych w skali społeczności lokalnej, regionu, Polski, Europy i świata oraz wyjaśnia ich genezę oraz konsekwencje.
UMIEJĘTNOŚCI	
U01	Posługuje się terminologią z zakresu gospodarki przestrzennej, przedsiębiorczości, finansów i zarządzania w języku polskim, zna kluczowe terminy także w języku obcym.
U02	Opisuje przestrzeń społeczno-gospodarczą objaśniając przyczyny zróżnicowania warunków ekonomicznych oraz zjawisk społeczno-kulturowych i procesów urbanistycznych, przewidując ich dalsze zmiany.
U03	Potrafi analizować przyczyny, przewidywać przebieg procesów i zjawisk wybranych procesów ekonomicznych i społecznych w układach przestrzennych różnej skali oraz analizuje proponowane rozwiązania problemów w tym zakresie.
U04	Posiada umiejętności pozwalające na uczestniczenie w opracowywaniu dokumentów analitycznych i planistycznych dotyczących rozwoju gospodarczego i analiz przestrzennego zagospodarowania jednostek terytorialnych różnego szczebla.
U05	Potrafi opisać wybraną jednostkę przestrzenną (region lub miejscowość), objaśniając przyczyny zróżnicowania warunków przyrodniczych i zjawisk społeczno-kulturowych, zwłaszcza ekonomicznych oraz kierunki dalszych przemian przestrzennych w tej jednostce.
U06	Potrafi określić możliwości powodzenia działalności gospodarczej w odniesieniu do uwarunkowań wewnętrznych (osobistych) oraz zewnętrznych m.in. prawnych, administracyjnych i finansowo-ekonomicznych, w odniesieniu do prawodawstwa krajowego i europejskiego.
U07	Potrafi analizować przemiany na rynkach pracy różnej skali przestrzennej w oparciu o dane statystyczne oraz przygotować dokumenty w związku z poszukiwaniem pracy, w tym języku obcym.
U08	Potrafi dokonać krytycznej analizy systemu podatkowego w Polsce, omówić wpływ polityki gospodarczej na wysokość i zakres opodatkowania.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	Uświadamiając sobie tempo współczesnych przemian cywilizacyjnych, aktywnie poszerza kompetencje zawodowe i aktualizuje swoją wiedzę, wzbogacając o wymiar interdyscyplinarny.
K02	Jest gotowy do pracy w realizacji projektów społecznych, a także w firmach i instytucjach zgodnie z potrzebami społecznymi i współczesnymi wyzwaniami cywilizacyjnymi (związanymi z procesami globalizacji, integracji europejskiej, kształtowania się społeczeństwa informacyjnego i budową gospodarki opartej na wiedzy).
K03	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, z uwzględnieniem zasad etycznych, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz potrzebę upowszechniania przedsiębiorczości i postaw sprzyjających zaangażowaniu w przygotowywanie, propagowanie i realizację projektów społecznych i gospodarczych.
K04	Skutecznie komunikuje się z innymi ludźmi i potrafi współpracować w zespole.
K05	Wykazuje stałą gotowość do działań indywidualnych i społecznych na rzecz racjonalnego gospodarowania zasobami Ziemi i tworzenia ładu przestrzennego.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x	x	x	x	x		x	x
W02						x	x	x	x	x		x	x
W03							x	x	x	x		x	
W04						x	x	x	x	x		x	x
W05						x	x	x	x	x		x	x
W06						x	x	x	x	x		x	x

U01						X	X	X	X	X		X	X
U02						X	X	X	X	X		X	X
U03						X	X	X	X	X		X	X
U04						X	X	X	X	X			
U05						X	X	X		X		X	X
U06						X	X	X	X	X		X	X
U07						X	X	X	X	X		X	
U08						X	X	X				X	
K01						X	X	X				X	X
K02						X	X	X	X				X
K03						X	X	X	X			X	X
K04						X	X	X					X
K05							X	X					X

.....

pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI

Przedsiębiorczość i gospodarka przestrzenna

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2022/2023

Semestr III

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO /Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Elementy prawa administracyjnego i gospodarczego	15							15	Z	1
Podstawy zarządzania	15	15						30	E	4
Gospodarka finansowa	15			15				30	ZO	3
	45	15		15				75	1/1 /1	8

Semestr IV

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
System podatkowy	15			15				30	ZO	3
Polityka gospodarcza	15	15						30	E	4
Ćwiczenia terenowe specjalnościowe z przedsiębiorczości				15				15	Z	2
	30	15		30				75	1/1 /1	9

Semestr V**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punk ty ECT S	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Podstawy integracji europejskiej	15	15						30	E	4
Polityka społeczna	15	15						30	ZO	3
Komunikacja interpersonalna			15					15	Z	1
	30	30	15					75	1/1 /1	8

Semestr VI**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO /Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
System bankowy i ubezpieczeniowy	15							15	Z	1
Strategie rozwoju układów przestrzennych	15	15						30	ZO	2
Wprowadzenie na rynek pracy	15	15						30	ZO	2
	45	30						75	0/2 /1	5

PROGRAM SPECJALNOŚCI

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia
10.01.2023 r.

Nazwa specjalności **Zarządzanie środowiskiem geograficznym**

Liczba punktów ECTS 30

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Absolwent jest przygotowany do pracy w sektorach związanych z ochroną środowiska; zarówno w urzędach, jak i w różnych jednostkach gospodarki. Jego przygotowanie jest wszechstronne i dotyczy nauk przyrodniczych, technicznych, ekonomicznych a nawet prawnych. Zgodnie z ekorozwojem student poznaje między innymi prawa ekologiczne, zagrożenia dla środowiska, mechanizmy ich szkodliwości, sposoby i metody zapobiegania lub ograniczenia szkodliwości, procesy i technologie ochrony oraz właściwości środowiska biotycznego i abiotycznego, które należy chronić.

Efekty uczenia się dla specjalności

WIEDZA	
W01	Zna zakres tematyczny kartograficznych opracowań środowiskowych.
W02	Dobiera odpowiednie metody prezentacji kartograficznej oraz graficznej zjawisk, obiektów przyrodniczych oraz antropogenicznych.
W03	Definiuje narzędzia ochrony środowiska (prawne, ekonomiczne, techniczne i in.).
W04	Zna zasady gospodarowania zasobami przyrody.
W05	Zna zależności pomiędzy gospodarką a środowiskiem.
W06	Zna organizację monitoringu środowiska w Polsce.
W07	Tłumaczy kluczowe koncepcje, teorie i narzędzia zarządzania środowiskiem i zarządzania środowiskowego.
W08	Zna metody inwentaryzacji, waloryzacji i wyceny środowiska geograficznego.
W09	Zna teorie i modele stosowane w ekologii krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu.
UMIEJĘTNOŚCI	
U01	Potrafi wykorzystywać narzędzia informatyczne w badaniach stanu środowiska.
U02	Analizuje i ocenia aktualny stan środowiska.

U03	Potrafi racjonalnie zarządzać zasobami środowiska geograficznego.
U04	Wskazuje odpowiednią podstawę prawną dla wybranych problemów środowiskowych.
U05	Uwzględnia walory środowiska w realizacji zadań o charakterze planistycznym.
U06	Dostrzega zagrożenia wynikające z nieumiejętnego zarządzania środowiskiem.
U07	Charakteryzuje cele współczesnej polityki ekologicznej państwa.
U08	Projektuje przykładowy system zarządzania środowiskowego wybranej organizacji.
U09	Potrafi zastosować odpowiednie narzędzia ochrony środowiska.
U10	Wyjaśnia ekonomiczne aspekty wykorzystywania zasobów naturalnych i ochrony środowiska.
U11	Potrafi wycenić walory i zasoby środowiska oraz straty ekologiczne.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K01	Formułuje tezy wykonywanych opracowań w sposób zrozumiały dla nieprofesjonalistów.
K02	Czuje się odpowiedzialny za stan środowiska.
K03	Rozumie konieczność respektowania Prawa Ochrony Środowiska.
K04	Dostrzega konieczność racjonalnego gospodarowania surowcami energetycznymi.
K05	Poszerza kompetencje oraz umiejętności niezbędne na stanowisku pełnomocnika lub członka zespołu do spraw Systemów Zarządzania Środowiskowego.
K06	Jest kreatywny i bierze aktywny udział w działaniach lokalnej społeczności w zakresie ochrony i kształtowani środowiska.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X		X			
W02						X	X	X					
W03								X				X	
W04				X	X	X	X	X				X	
W05				X		X	X	X	X				
W06				X	X	X	X	X					
W07						X	X	X				X	
W08						X	X	X	X				
W09						X	X	X					
U01						X	X						
U02						X	X	X					
U03						X	X	X	X				
U04						X	X	X				X	
U05						X	X	X					

U06								X					
U07						X	X	X	X				
U08						X	X	X					
U09							X	X					
U10						X	X	X					
U11						X				X			
K01						X	X	X					
K02						X	X	X					
K03						X	X	X					
K04								X					
K05						X	X	X					
K06						X	X	X					

.....
pieczęć i podpis Dyrektora

PLAN SPECJALNOŚCI

Zarządzanie środowiskiem geograficznym

studia rozpoczynające się w roku akademickim 2022/2023

Semestr III

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/ ZO/ Z	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning razem			
		A	K	L	S	P				
Mapy tematyczne w zarządzaniu środowiskiem	15	15						30	ZO	3
Podstawy prawne ochrony środowiska	15	15						30	E	4
Zarządzanie zasobami energetycznymi	15							15	Z	1
	45	30						75	1/1/ 1	8

Semestr IV

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO/ Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Monitoring środowiska	15	15						30	ZO	3
Ćwiczenia terenowe specjalnościowe z ochrony i kształtowania środowiska*				15				15	Z	2
Podstawy systemu zarządzania środowiskiem	15	15						30	E	4
* 5 dni	30	30		15				75	1/1/ 1	9

Semestr V**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO/ Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Zarządzanie obszarami chronionymi	15	15						30	ZO	2
Instrumenty zarządzania środowiskiem	15	15						30	E	4
Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza	15	15						30	ZO	2
	45	45						90	1/2/ 0	8

Semestr VI**Zajęcia dydaktyczne**

nazwa kursu	godziny kontaktowe								E/ ZO/ Z	punkty ECTS
	W	zajęć w grupach					E-learning	razem		
		A	K	L	S	P				
Ekologiczne podstawy kształtowania krajobrazu	15	15						30	E	3
Rewitalizacja obszarów przekształconych	15	15						30	ZO	2
	30	30						60	1/1/ 0	5

IG.0041.1.2023

**Uchwała
Rady Instytutu Geografii
nr 1
z dnia 10.01.2023**

w sprawie zatwierdzenia korekt programów i planów studiów na kierunkach: geografia, geopolityka, gospodarka przestrzenna oraz turystyka i rekreacja, studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego i drugiego stopnia, które rozpoczęły się w roku akademickim 2022/2023

§ 1

Rada Instytutu Geografii na posiedzeniu w dniu 10.01.2023 r. w głosowaniu jawnym podjęła uchwałę zatwierdzając korekty programów i planów studiów na kierunkach: geografia, geopolityka, gospodarka przestrzenna oraz turystyka i rekreacja, studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego i drugiego stopnia, które rozpoczęły się w roku akademickim 2022/2023.

§2

Uchwała obowiązuje od dnia uchwalenia.

DYREKTOR
Instytutu Geografii

dr Wioletta Kilar